

AB ile İlişkiler Genel Müdürlüğü Uyum Dairesi Başkanlığı

AB'den Haberler

Sayı: 11-12

Tarih: Kasım-Aralık 1999

İÇİNDEKİLER

AB'DE YAŞANAN GELİŞMELER

I. Helsinki Zirvesi 1

AB DIŞ İLİŞKİLERİ

II. AGİT Zirvesi 4

III. Seattle Konferansı 6

IV. AB Türkiye 14

AB EKONOMİSİ

V. İşsizlik 15

VI. Üretici Fiyatları 19

VII. Avrupa'da AR-GE 21

DİĞERLERİ

VIII. Y2K..... 23

IX. Avrupa Eğitim Vakfı Raporu 26

X. AB'de Yaşlı Çiftlerin Ev Durumları 27

XI. Kültür 2000 28

XII. AB'de Öğrenci Burs ve Kredileri 29

EK: Akdeniz Forumu 30

KAYNAKLAR

Hazırlayanlar: Nazife MERTOĞLU
Hülya DORA
Gül SAYIN

YENİ YILINIZ KUTLU OLSUN

AB'DE YAŞANAN GELİŞMELER

I. Helsinki Zirvesi

10 - 11 Aralık 1999 tarihlerinde yapılan Avrupa Birliği Konseyi Helsinki Zirvesinde Türkiye'ye aday ülke statüsü verilmiştir. AB Helsinki Zirvesinin sonuç bildirgesinde Türkiye ile ilgili üç madde (4, 9 ve 12. Maddeler) bulunmaktadır.

Türkiye'nin üyeliğe kabul edilebilmek için başta Kopenhag Kriterleri olmak üzere, AB'nin belirlediği Maastricht ve Amsterdam kriterlerine uyum sağlaması gerekmektedir. Avrupa Birliği, yeni dönemde Türkiye'den siyasi, hukuki, ekonomik ve sosyal alanlarda yapısal reformlar gerçekleştirmesini beklemektedir. Türkiye, AB mevzuatı ile kendi iç mevzuatını uyumlu duruma getirmek zorundadır.

Avrupa Konseyi Helsinki Zirvesi Başkanlık Sonuçlarının giriş ve genişleme bölümleri aşağıda verilmektedir.

BAŞKANLIK SONUÇLARI

HELSİNKİ AVRUPA KONSEYİ

10 - 11 ARALIK 1999

GİRİŞ

1. Avrupa Konseyi, 10-11 Aralık 1999 tarihlerinde Helsinki'de toplanarak bir Milenyum Deklarasyonu kabul etmiş ve genişleme sürecinde yeni bir dönemi belirleyen kararlar almıştır. Avrupa Birliği, ayrıca kendi bünyesinde, etkili ve yenileştirilmiş kurumların, güçlendirilmiş bir ortak güvenlik ve savunma politikasının ve rekabetçi, istihdam yaratan ve sürdürülebilir bir ekonominin temini için tedbirler almıştır.
2. Müzakerelerin başlangıcında, Avrupa Konseyi ile Avrupa Parlamentosu Başkanı, bayan Nicole Fontaine arasında temel konularda, özellikle genişleme, kurumsal reform ve istihdam konularında görüş alış veriş yapılmıştır.

1. GENİŞLEME İÇİN HAZIRLIK

Genişleme süreci

3. Avrupa Konseyi, tüm Avrupa kıtasının istikrarı ve refahı için, Aralık 1997'de Lüksemburg'da başlatılan genişleme sürecinin önemini onaylamaktadır. Etkili ve güvenilir bir genişleme süreci sürdürülmelidir.
4. Avrupa Konseyi, halen 13 aday Devleti tek bir çerçevede içine alan katılım sürecinin kapsayıcı niteliğini yeniden teyit eder. Aday Devletler katılım sürecine eşit bir temelde katılmaktadırlar. Avrupa Birliğinin Antlaşmalarla belirlenmiş

değerlerini ve amaçlarını paylaşmak zorundadırlar. Bu bağlamda, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler sözleşmesi uyarınca anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözülmesi ilkesini vurgular ve aday Devletleri, her türlü sınır sorunlarının ve ilgili diğer konuların çözümlenmesi için her türlü çabayı göstermeye davet eder. Bu sorunların çözümlenmesi halinde, aday Devletler, makul bir süre içinde bu sorunu Uluslararası Adalet Divanına götürmelidir. Avrupa Konseyi, özellikle katılım sürecine etkileri bakımından ve en geç 2004 yılı sonunda Uluslararası Adalet Divanı aracılığıyla çözüme ulaştırılmasını sağlamak amacıyla, önemli anlaşmazlıklarla ilgili durumu gözden geçirecektir. Ayrıca, Avrupa Konseyi, Kopenhag zirvesinde belirlenmiş olan politik kriterlere uyumun üyelik müzakerelerinin başlatılması için bir ön koşul olduğunu ve tüm Kopenhag kriterlerine uymanın Birliğe katılmanın temelini oluşturduğunu hatırlatır.

5. Birlik, kurumsal reformlar ile ilgili Hükümetlerarası Konferansın, müteakiben onaylanmak üzere, Aralık 2000'e kadar tamamlanması konusunda her türlü çabayı göstereceğine dair kesin siyasi bir taahhütte bulunmuştur. Bu Konferans sonuçlarının onaylanmasından sonra, Birlik, üyelik yükümlülüklerini üstlenebileceklerini göstermelerinin hemen ardından ve müzakere süreci başarıyla tamamlandıktan sonra, 2002 yılı sonundan itibaren, yeni Üye Devletleri kabul etmeye hazır durumda olmalıdır.
6. Komisyon, aday Devletlerin ilerleme durumlarını gösteren detaylı bir değerlendirme yapmıştır. Bu değerlendirme, katılım kriterlerinin yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi göstermektedir. Aynı zamanda, bazı sektörlerdeki sıkıntılar göz önünde bulundurulduğunda, aday Devletler, katılım kriterlerine uyma çabalarını devam ettirmeye ve artırmaya teşvik edilirler. Bazı aday ülkelerin orta vadede Kopenhag kriterlerine tam olarak uyumlu bir durumda olamayacakları anlaşılmaktadır. Komisyon, bazı aday Devletlerde Kopenhag ekonomik kriterlerinin yerine getirilmesi konusunda kaydedilen ilerlemelerle ilgili olarak, Konseye, 2000 yılının başlarında bir rapor sunmak niyetindedir. Daha sonraki ilerleme raporları, Aralık 2000'deki Avrupa Konseyinden önce uygun bir zamanda sunulacaktır.
7. Avrupa Konseyi, Merkezi ve Doğu Avrupa'da yüksek nükleer güvenlik standartlarının önemini hatırlatır. Nükleer güvenlik konusunun, ilgili Konsey kararları uyarınca genişleme süreci çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini düşünmesi için Konseye çağrıda bulunur.
8. Avrupa Konseyi, Kıbrıs, Macaristan, Polonya, Estonya, Çek Cumhuriyeti ve Slovenya ile gerçekleştirilen önemli çalışmaları ve katılım müzakerelerinde kaydedilen ilerleme konusundaki memnuniyetini belirtir.
9. (a) Avrupa Konseyi, 3 Aralık'ta New York'ta başlatılan, Kıbrıs sorununun kapsamlı bir şekilde çözümüne yönelik görüşmeleri memnunlukla karşılamakta ve BM Genel Sekreterinin bu sürecin başarılı bir şekilde sonuçlanmasına yönelik çabalarını desteklemektedir.

(b) Avrupa Konseyi, siyasi çözümün Kıbrıs'ın AB'ye katılımını kolaylaştıracağını vurgulamaktadır. Katılım müzakerelerinin tamamlanmasına kadar herhangi bir çözüme ulaşılamamış olması durumunda, Konsey, katılım konusunda bu ön

koşula bağlı olmaksızın bir karar verecektir. Konsey, bu durumda, ilgili tüm faktörleri dikkate alacaktır.

10. Avrupa kıtasında güvenlik ve istikrara olumlu bir katkıda bulunmaya kararlı olarak ve Komisyon raporları ve son gelişmelerin ışığında, Avrupa Konseyi, Şubat 2000'de, Romanya, Slovakya, Letonya, Litvanya, Bulgaristan ve Malta ile Birliğe katılmalarına ilişkin koşulları ve bunun sonucundaki Antlaşma ayarlamalarını görüşmek üzere müzakerelerin başlatılması için ikili hükümetlerarası konferanslar düzenlemeyi kararlaştırmıştır.
11. Müzakerelerde, her aday Devlet kendi durumuna göre değerlendirilecektir. Çeşitli müzakere konularının açılmasında ve yürütülmesinde bu ilke uygulanacaktır. Müzakerelerde sürekliliğin sağlanması için ağır prosedürlerden kaçınılmalıdır. Müzakerelere başlamaya hazır durumda olan aday Devletler, hazırlıklarında yeterli ilerleme sağlanmış ise, makul bir süre içinde, halen müzakere sürecinde bulunan aday Devletleri yakalama şansına sahip olacaklardır. Müzakerelerdeki ilerleme, müktesebatın mevzuata dahil edilmesinde ve fiili olarak uygulanmasında ve uygulanmasının sağlanmasında kaydedilen ilerleme ile birlikte yürütülmelidir.
12. Avrupa Konseyi, Komisyonun ilerleme raporunda belirtildiği gibi, Türkiye'de son zamanlarda kaydedilen olumlu gelişmeleri ve Türkiye'nin Kopenhag kriterlerine uymak için başlatılan reformları devam ettirme niyetini memnulukla karşılar. Türkiye, diğer aday Devletlere uygulanan aynı kriterler temelinde, Birliğe katılmaya yönelmiş bir aday Devlettir. Mevcut Avrupa stratejisine dayanarak, Türkiye, diğer aday Devletler gibi, yapılacak reformların teşvik edilmesi ve desteklenmesi için bir katılım öncesi stratejisinden yararlanacaktır. Bu, insan hakları konusuna özel bir önem verilerek katılım için gereken siyasi kriterlerin yerine getirilmesine yönelik ilerlemelerin ve 4 ve 9(a) paragraflarında değinilen konuların da vurgulandığı, güçlendirilmiş bir siyasi diyalogu da içerir. Türkiye, ayrıca Topluluk programlarına ve kuruluşlarına ve katılım süreci bağlamında, aday Devletler ile Birlik arasındaki toplantılara katılma fırsatına sahip olacaktır. Daha önceki Avrupa Konseyi kararları temelinde, müktesebatın kabulüne dair ulusal bir programla birlikte, siyasi ve ekonomik kriterler ile bir üye Devletin yükümlülüklerinin ışığında, katılım hazırlıklarının yoğunlaştırılması gereken öncelikleri de kapsayan bir katılım ortaklığı hazırlanacaktır. Uygun izleme mekanizmaları kurulacaktır. Türk mevzuatı ile uygulamasının, müktesebata uyumlaştırılmasının yoğunlaştırılması amacıyla, Komisyondan, müktesebatın analitik olarak incelenmesi sürecini hazırlaması istenilmektedir. Avrupa Konseyi, katılım öncesinde kullanılmak üzere, Avrupa Birliğinin tüm mali yardım kaynaklarının koordinasyonu için Komisyondan tek bir çerçeve sunmasını ister.
13. Avrupa Konferansının geleceği, Helsinki'de gelişen durum ve alınan katılım süreci kararları dikkate alınarak gözden geçirilecektir. Gelecek Dönem Başkanlığı (Fransa), 2000 yılının ikinci yarısında bir toplantı düzenleme konusundaki niyetini açıklamıştır.¹

AB DIŞ İLİŞKİLERİ

II. AGİT Zirvesi

AGİT nedir?

Helsinki süreci sonunda, 1975 yılında 35 ülkenin katılımı ile, o zamanki adı ile **Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK)** kurulmuştur. Bugünkü adı ile AGİT'e (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı¹) 55 devlet katılmakta ve coğrafi alanı Vancouver'dan Vladivostok'a, diğere bir tabir ile, Atlantik'ten Urallara kadar uzanmaktadır.

AGİT'in kuruluş amacı, kendi bölgesinde genel olarak anlaşmazlıkların çatışmaya dönüşmeden çözülebilmesi, katılımcı ülkeler arasında işbirliğinin sürdürülmesi, bu bölgede sivil, siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel ve diğere hakların geliştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Buna göre, AGİT, silahların denetimi, önleyici diplomasi, güven ve güvenlik ortamının oluşturulmasına ilişkin tedbirler, insan hakları, seçim gözlemciliği ve ekonomik ve çevresel güvenlik gibi konular ile ilgilenmektedir.

Kararlar oy birliği temeline göre alındığından, AGİT etkinliklerine katılan tüm devletler eşit bir konuma sahiptir.

AGİT'in aldığı tüm kararlar siyasi kararlardır ve kararların hukuki bağlayıcılığı yoktur, çünkü uluslararası hukuk açısından, AGİT, hukuki bir statüye sahip değildir. Buna rağmen, AGİT, uluslararası örgütlerin sahip olduğu tüm niteliklere sahiptir; örneğin daimi bir karar alma organı, genel merkezi ve kurumları, daimi personeli, düzenli mali kaynağı ve sahra ofisleri bulunmaktadır.

AGİT kararlarının hukuki açıdan bağlayıcı olmaması, etkililiğini azaltmamaktadır. En yüksek siyasi düzeyde imzalanan kararlar, hukuki bağlayıcılığı olan kararlar kadar itibar görmektedir.

Bununla birlikte, AGİT, Birleşmiş Milletler Şartının VIII. Bölümü anlamında, bir bölgesel düzenleme sayılan, Avrupa'daki yegâne güvenlik kurumu ya da teşkilatıdır. Bu nedenle, kendi bölgesinde anlaşmazlıkların çatışmaya dönüşmeden çözümü, kriz yönetimi ve çatışma sonrası rehabilitasyon çalışmaları konusunda birincil araç sayılmaktadır.

AGİT'e her yıl, bir taraf ülke dönem başkanlığı yapmaktadır. AGİT'in İstanbul Zirvesinin bitimiyle, Norveç'in Dönem Başkanlığı, Avusturya'ya geçmiştir. 2001 yılı için ise Romanya, dönem başkanı olarak belirlenmiştir.

AGİT İstanbul Zirvesi

Yüzyılın son büyük zirvesi olarak nitelendirilen AGİT Zirvesi, 18-19 Kasım 1999 tarihlerinde, 63 ülkenin katılımı ile İstanbul'da gerçekleşmiştir.

¹ Organization For Security and Cooperation in Europe (OSCE)

Çok çeşitli konuların görüşüldüğü ve birçok hükümet ya da devlet başkanının bir araya geldiği Zirvede, AGİT'in sorumluluk bölgesinde, önümüzdeki yüzyılda üstleneceği işlevler ile ilgili olarak dört belge imzalanmıştır. Bu belgeler, "Avrupa Güvenlik Şartı", "AKKA Uyarılma Antlaşması" (Avrupa'da Konvansiyonel Kuvvetler Antlaşması²), İstanbul Şartı olarak da tanımlanan "Viyana Belgesi" ve "İstanbul Deklarasyonu"dur.

1. Avrupa Güvenlik Şartı

İstanbul'da, 19 Kasım 1999 tarihinde gerçekleşen imza töreninde, AGİT Hükümet ve Devlet Başkanları, Avrupa Güvenlik Şartı ("Charter for European Security") diye adlandırılan, yeni bir Avrupa güvenlik belgesine imza atmıştır.

Avrupa Güvenlik Şartı, AGİT bünyesinde, yeni birimlerin oluşturulması, savaşta zarar gören toplumların rehabilitasyonu ve çatışmaların önlenmesine ilişkin teşkilat etkinliklerinin artırılmasını öngörmektedir.

Katılımcı devletler bu Şart ile, aşağıdaki adımları atmayı taahhüt etmektedirler:

- Eşitlik ve ortaklık anlayışı içinde AGİT ve diğer uluslararası teşkilatlar ve kurumlar arasında işbirliğini daha da geliştirmek için, bir İşbirliği Güvenlik Platformunun ("Platform for Cooperative Security") kabul edilmesi;
- Barış amaçlı operasyonlarda, AGİT'in rolünün daha da geliştirilmesi;
- Sahra operasyonlarında sivillere hızlı yardım ulaştırabilmek için, "Acil Uzman Yardımı ve İşbirliği Ekiplerinin [Rapid Expert Assistance and Co-operation Teams (REACT)] oluşturulması;
- Hukukun üstünlüğünü korumak amacıyla, polis gözetimi, polis eğitimi, insan haklarına saygı ve temel özgürlükler gibi, AGİT'in, polis ile ilintili etkinliklerinin genişletilmesi;
- AGİT'in sahra operasyonlarında konuşlandırmak üzere, Viyana'daki AGİT Sekreterliğinde bir Operasyon Merkezinin kurulması;
- AGİT dahilinde, görüşme sürecini daha da güçlendirmek için, AGİT Daimi Konseyine ("OSCE Permanent Council") bağlı olarak çalışacak bir Hazırlık Komitesinin ("Preparatory Committee") kurulması.

Aynı belgede, insan hakları, temel özgürlükler, demokrasi ve hukukun üstünlüğü konularının, AGİT'in güvenlik anlayışının temelini oluşturduğu vurgulanmaktadır.

Belgede ayrıca, herkesin bir milliyet hakkının bulunduğu ve bu haktan mahrum edilemeyeceği, her türlü etnik temizlik ve kitlesel sınır dışı etme politikalarının reddedildiği de yer almaktadır.

² Treaty on Conventional Armed Forces in Europe (CFE)

AGİT'in bölgesel güvenlik için en etkin katkılarının, sahra operasyonları, çatışma sonrası rehabilitasyon, demokratikleşme ve insan hakları, seçim gözlemleri gibi hassas alanlarda olacağı ifade edilmektedir.

(2) AKKA Uyarlama Antlaşması

Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Anlaşması (AKKA), 1990 yılında, NATO ve Varşova Paktı arasında imzalanmıştı. Anlaşma, yine silahsızlanma ve karşılıklı kuvvet indirimi esasına dayanmakta idi. Ancak bilindiği gibi, Sovyetler Birliğinin dağılması, Varşova Paktının da çözülmesini beraberinde getirmiştir. Sonuç olarak, yeni yeni ülkeler bağımsızlığını ilan etmiş ve doğu Avrupa'nın haritası değişmiştir. Bu süreç içinde AKKA'nın da yeni dünya düzenine uyarlanması gereği doğmuş ve AKKA Uyarlama Antlaşması, Avrupa Güvenlik Şartı dahilinde, aralarında Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in de bulunduğu 30 ülkenin devlet ya da hükümet başkanları tarafından imzalanmıştır.

AKKA'yı değiştiren bu Uyarlama Antlaşmasının yanında, bu hukuki belge ile ilgili olarak devletlerin yapacakları siyasi beyanları içeren bir 'Nihai Senet' ("Final Act") de kabul edilmiştir. Söz konusu Antlaşma ile, 30 taraf ülkenin bulunduracakları silah ve donanım sistemlerinin tavanı belirlenmektedir. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, AKKA Uyarlama Antlaşmasının, taraf ülkelerin 21.yüzyıl'daki güvenliği açısından büyük önem taşıdığını ve güvenlik açısından bir kilometre taşı oluşturduğunu belirtmiştir.

(3) AGİT Viyana Belgesi 1999

İmzalanan diğer bir belge de, "AGİT Viyana Belgesi 1999"dur. Güvenlik konusunu siyasi ve askeri açıdan ele alan söz konusu belge, başka belgeler ile birlikte Güvenlik İşbirliği Forumu [Forum for Security Co-operation (FSC)] tarafından imzalanmıştır. Bu belge, AGİT'e taraf ülkelere karşılıklı güven oluşturma ve askeri şeffaflık getirme açısından değerli bir araç sayılmaktadır.

(4) İstanbul Deklarasyonu

Yüzyılın en son zirvesi olarak anılacak olan AGİT'in İstanbul'da yapılan zirvesinde, Balkanlar ve Kafkaslardaki sorunlar da dahil, bölgesel konularla teşkilatın bölgesel çatışmalara ilişkin misyonlarının bugüne kadar elde edilen sonuçlarıyla ilgili olarak, ortak bir deklarasyon yayınlamıştır. "İstanbul Deklarasyonu" olarak anılan bildiri, 48 Maddeden oluşmakta ve birçok konunun yanında, Çeçenistan, Kosova, Yugoslavya, Kafkaslar, deprem müdahalesi gibi konuları ele almaktadır.^{3 ii}

III. Seattle Konferansı

30 Kasım - 3 Aralık 1999 tarihleri arasında Seattle'de toplanan Dünya Ticaret Örgütü Üçüncü Bakanlar Konferansı, serbest ticaretin yeni yüzyıldaki kurallarının belirlenmesi beklenirken, herhangi bir anlaşmaya varılmadan sona ermiştir.

³ Ayrıntılı bilgi için:" [http:// osce.istanbul-sum...g/summit_htm](http://osce.istanbul-sum...g/summit_htm))

Görüşmeler, 1 Aralık 1999 tarihinde, Üst Komite ("Committee of the Whole") Başkanı Büyükelçi Charlene Barshefsky (ABD)'nin günün toplantı takvimini belirlemesiyle başlamış ve çalışma gruplarının çalışmalarıyla devam etmiştir. İlk gün çalışmalara başlayan tarım, uygulama ve kurallar ("implementation and rules"), pazara giriş ("market access") çalışma gruplarının çalışmaları ikinci gün sistemik konular ile ticaret ve işgücü standartları çalışma gruplarının çalışmalara katılmasıyla devam etmiştir. Yatırım ve rekabet konularının tartışıldığı Singapur Gündemi görüşmeleri de iki gün boyunca sürmüştür.

7 Aralık tarihinde Dünya Ticaret Örgütü'nün yayımladığı basın özetinde, DTÖ Genel Direktörü Mike Moore'un yaptığı bir açıklama yer almıştır. Bu açıklamada, Bakanlar Konferansı Başkanı Büyükelçi Charlene Barshefsky'nın, toplantının bitmediğini, askıya alındığını ve çalışmalara devam edilip tamamlanacağını söylediği ifade edilmiştir.

Mike Moore açıklamasında, amaçlarının; uluslararası ticaretin aşamalı olarak serbestleştirilmesi görüşmelerinin sürdürülmesi, ekonomik kalkınmanın ve ticaretin, yoksulluğun azaltılması amacıyla daha etkin bir hale getirilmesi, kurallara bağlı ticaret sisteminin, üye olan hükümetlerin kendi ekonomik meselelerini işbirliği esasına göre halletmeleri konusunda oynadığı temel rolün teyit edilmesi, DTÖ'nün, üyelerin ihtiyaçlarını daha doğru bir şekilde temsil edecek şekilde organize edilmesi şeklinde özetlenebileceğini vurgulamıştır.

Bakanlar Konferansı, "Dünya Ticaret Örgütünü kuran Marakeş Anlaşması ("The Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization") ile 1995 yılında kurulmuş ve ilk toplantısı 9-13 Aralık 1996'da Singapur'da, ikinci toplantısı da 30 Kasım-3 Aralık 1998'de Cenevre'de yapılmıştır. DTÖ'nün mevcut anlaşmaları 1986-94 Uruguay Round görüşmeleri sonucunda ortaya çıkan anlaşmalardır.

Avrupa Toplulukları İstatistik Bürosu Eurostat, 18 Kasım 1999 tarihinde bu Konferansa hazırlık mahiyetinde, Avrupa Birliğinin dünya ticareti içindeki yerini, AB'nin ticaretteki zayıf ve güçlü yönlerini, hangi ülkelerin Avrupalı yatırımcıların ilgisini çektiğini, vb. gösteren, Avrupa Birliğinin dış ticareti konusunda istatistiksel bilgilerin derlendiği bir rapor yayımlamıştır. Rapor üç bölüm olarak hazırlanmıştır: birinci bölümde mal ticareti, ikinci bölümde hizmetler ticareti ve son bölümde de doğrudan yabancı sermaye yatırımları ele alınmıştır.¹

Mal ticareti

AB dünyanın en büyük ihracatçısı

Tablo: 1 AB dünya mal ihracatı (Milyar ECU)*

	1988	1993	1998	Dünya toplamı içinde 1998'in payı %
AB ¹	343.4	466.2	731.6	19.7
ABD	270.1	397.4	606.9	16.3
Japonya	224.1	309.6	346.1	9.3
Kanada	98.5	120.2	188.5	5.1
Hong Kong	53.4	115.3	154.9	4.2
Çin	40.3	78.2	163.9	4.4
Dünyanın geri kalanı	667.4	924.1	1520.1	41.0
Dünya ¹	1 697.2	2411.0	3712.0	100.0

... ve ikinci büyük ithalatçısı

Tablo: 2 AB Dünya mal ithalatı (Milyar ECU)

	1988	1993	1998	Dünya toplamı içinde 1998'in payı %
AB ¹	368.7	463.0	712.4	18.4
ABD	388.8	512.4	842.6	21.7
Japonya	158.5	206.3	250.9	6.5
Kanada	93.1	115.2	177.7	4.6
Hong Kong	54.0	118.4	164.7	4.2
Çin	46.8	88.4	125.2	3.2
Dünyanın geri kalanı	684.6	996.4	1607.4	41.4
Dünya ¹	1 794.5	2 500.1	3 880.9	100.0

AB'nin ticareti 1993 yılından bu yana fazla vermektedir. ABD en büyük açık veren ve Japonya en büyük fazlası olan ülkedir.

Tablo: 3 Mal ticareti dengesi (Milyar ECU)

	1988	1993	1998
AB ¹	-25.3	3.2	19.2
ABD	-118.7	-115.0	-235.7
Japonya	65.5	103.3	95.2
Kanada	5.3	5.0	10.8
Hong Kong	-0.6	-3.1	-9.7
Çin	-6.5	-10.2	38.7

* Tablo 1-17 için: Kaynak: Eurostat Memo,9/99, 18 Kasım 1999

¹ AB içi ticaret hariç, AB içi mal ticareti 1998 yılında 1 250 milyar ECU olmuştur. Bu ticaret de dahil olduğunda, 1998 yılında AB'nin dünya ihracatı içindeki payı yaklaşık % 40, ithalat içindeki payı yaklaşık % 38 olmuştur.

AB için makineler ve araçlar en önemli ürünlerdir

Tablo: 4 Ürün itibariyle toplam AB mal ihracatının payı²

	1988 %	1993 %	1998 %	1988-1998 ihracatta büyüme %
Yiyecek ve içecek	7.1	7.5	6.0	+80
Ham madde	2.6	2.2	2.0	+63
Enerji	2.2	3.0	1.9	+82
Kimyasal maddeler	12.0	12.9	13.1	+132
Mamul mallar	31.8	29.5	27.7	+86
Makineler ve araçlar	38.9	43.3	47.0	+157
Diğerleri	5.4	1.6	2.3	-8

Tablo: 5 Ürün itibariyle toplam AB mal ithalatının payı²

	1988 %	1993 %	1998 %	1988-1998 ithalatta büyüme %
Yiyecek ve içecek	9.8	8.2	7.0	+38
Ham madde	9.1	6.2	5.9	+26
Enerji	13.9	14.7	9.1	+27
Kimyasal maddeler	6.4	6.9	7.8	+134
Mamul mallar	25.7	29.7	29.6	+123
Makineler ve araçlar	27.8	30.8	37.4	+160
Diğerleri	7.3	3.5	3.2	-16

**Tablo: 6 AB'nin en büyük ticaret ortakları
toplam ticaretin payı (ithalat + ihracat) (%)**

1988		1993		1998	
ABD	21.2	ABD	19.5	ABD	21.6
İsviçre	9.2	Japonya	8.2	İsviçre	7.4
Japonya	9.2	İsviçre	8.1	Japonya	6.7
Sovyetler Birliği	4.2	Norveç	3.8	Çin	4.1
Norveç	4.0	Çin	3.6	Norveç	3.8
Kanada	2.8	Rusya	3.3	Polonya	3.1
Güney Afrika	2.7	Suudi Arabistan	2.1	Rusya	3.1
Hong Kong	2.0	Tayvan	2.1	Türkiye	2.5
Suudi Arabistan	1.9	Polonya	2.1	Çek Cumhuriyeti	2.2
Çin	1.9	Türkiye	2.1	Macaristan	2.2

² Ürünler Standart Uluslararası Ticaret Sınıflandırması kullanılarak gruplandırılmıştır.

Yiyecek ve İçecek = SITC 0 + 1;

Ham madde = SITC 2 + 4;

Enerji = SITC 3;

Kimyasal maddeler = SITC 5;

Mamul maddeler = SITC 6+8, ve deri, kauçuk, kağıt, ahşap ve metal, mobilya, tekstil ve giyimi de içerir;

Makineler ve araçlar = SITC 7, ve elektrik üreten makineler, sanayi makineleri, elektrikli makineler, bilgisayarlar, audio, video ve iletişim araçları, ev aletleri, otomobiller, tekneler, trenler ve uçaklar;

Diğerleri = SITC 9

AB'nin MDAÜ'lere ve Latin Amerika'ya ihracatı hızla büyümektedir

Tablo: 7 Ekonomik bölgeler itibariyle AB ihracatı¹ (Milyar ECU)

	1988	1993	1998	1988-1998 Büyüme %
ABD	78.0	91.4	160.6	+106
MDAÜ	17.8	39.0	98.7	+456
Akdeniz Havzası	37.9	56.6	86.8	+129
EFTA	53.1	57.9	84.2	+58
Dinamik Asya	24.7	46.9	60.0	+143
Latin Amerika	14.8	25.4	49.5	+235
OPEC	33.3	43.4	47.9	+44
Japonya	18.4	24.7	31.5	+71
Bağımsız Devletler	13.8	16.7	28.9	+110
Afrika Karayip Pasifik	16.1	17.3	22.6	+40

Tablo: 8 Ekonomik bölgeler itibariyle AB15 ithalatı¹ (Milyar ECU)

	1988	1993	1998	1988 - 1998 Büyüme %
ABD	73.3	90.6	151.6	+107
EFTA	48.2	60.4	80.3	+67
Dinamik Asya Ekonomileri	33.0	46.0	77.5	+135
MDAÜ	19.0	30.6	71.9	+278
Japonya	46.9	52.2	65.8	+40
Akdeniz Havzası	31.6	40.8	57.3	+81
OPEC	32.9	42.9	43.7	+33
Latin Amerika	25.0	23.3	35.5	+42
Bağımsız Devletler Topluluğu	16.2	20.0	27.9	+72
Afrika Karayip Pasifik	17.9	15.6	21.4	+20

¹ Bu ekonomik bölgeler çakışmaktadır dolayısıyla birbirine eklenmemelidir.

EFTA: İzlanda, Norveç, Lihtenştayn, İsviçre;

Dinamik Asya ekonomileri: Tayland, Malezya, Singapur, Güney Kore, Tayvan, Hong Kong;

MDAÜ: Estonya, Letonya, Litvanya, Polonya, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Arnavutluk, Slovenya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Yugoslavya, Makedonya;

Akdeniz Havzası: Ceuta, Melilla, Cebelitarık, Malta, Türkiye, Arnavutluk, Slovenya, Hırvatistan, Bosna Hersek, Yugoslavya, Makedonya, Fas, Cezayir, Tunus, Libya, Mısır, Kıbrıs, Lübnan, Suriye, İsrail, Batı Şeria ve Gazze, Ürdün;

OPEC: Cezayir, Libya, Nijerya, Gabon, Venezuela, Irak, İran, Suudi Arabistan, Kuveyt, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Endonezya;

Latin Amerika: Meksika, Guatemala, Honduras, El Salvador, Nikaragua, Kosta Rika, Panama, Küba, Haiti, Dominik Cumhuriyeti, Kolombiya, Venezuela, Ekvator, Peru, Brazilya, Şili, Bolivya, Paraguay, Uruguay, Arjantin;

Bağımsız Devletler Topluluğu: Ukrayna, Beyaz Rusya, Moldova, Rusya, Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan;

Afrika, Karayip, Pasifik ülkeleri: Lome Sözleşmesini imzalamış olan 70 Afrika, Karayip ve Pasifik ülkesi.

Hizmetler ticareti

Avrupa Birliği: hizmetlerde dünya ticaretinin dörte birini gerçekleştiren dünyanın en büyük ihracat ve ithalatçısı

Tablo: 9 Dünya ticari hizmetler ihracatı ve ithalatı (2)(Milyar ECU)

	1992		1998	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
AB(3)	148.7	140.8	229.5	218.8
ABD(4)	126.4	79.6	219.2	147.5
Japonya	38.1	75.1	55.2	98.8
Kanada(5)	15.4	23.2	27.0	31.4
Çin(5)	7.0	7.1	21.4	25.7
Dünyanın geri kalanı	195.2	212.9	350.0	374.0
Dünya(1)	530.8	538.7	902.3	896.2

(1) IMF verileri. AB içi ihracat ve ithalat hariç dünya

(2) Ticari hizmetler = kamu hizmetleri hariç hizmetler

(3) AB içi işlemler hariç, Ticari hizmetlerde AB15 içi ticaretin değeri 1998 yılında 540.1 milyar ECU olmuştur. Bu ticaret de dahil olduğunda, AB15'in 1998 yılında dünya ihracatı içindeki payı % 43, ithalat içindeki payı % 42 olarak gerçekleşmiştir.

(4) ABD'de yabancı hükümetler ve uluslararası örgütlerin harcamalarını ve mal onarımlarını içerir. Posta ve kurye hizmetlerini içermez.

(5)Kanada ve Çin verileri sadece bilgi için verilmiştir.

AB iş dünyası hizmetleri ve seyahat sektörü sürekli genişliyor

Tablo: 10 Ticari hizmet tiplerine göre AB dış ticareti (Milyar ECU)

	ihracat			İthalat			Denge	
	1992	1998	Değişim %	1992	1998	Değişim %	1992	1998
Toplam ticari hizmetler	148.7	229.5	54	140.8	218.8	55	7.9	10.7
Ulaşım	45.4	60.7	34	41.8	56.8	36	3.6	3.9
Deniz ulaşımı	19.9	22.4	13	19.0	25.1	32	0.9	-2.7
Hava ulaşımı	19.0	29.4	55	16.3	23.4	43	2.6	6.0
Diğer ulaşım	6.6	8.9	35	6.5	8.3	28	0.1	0.6
Seyahat	37.3	60.9	63	36.8	62.3	69	0.5	-1.3
Diğer hizmetler *	61.4	107.0	74	59.9	98.5	65	1.5	8.4
İletişim	2.7	4.2	55	2.7	5.4	99	0.0	-1.2
İnşaat	7.7	12.3	60	4.0	7.1	78	3.7	5.2
Sigorta	4.1	5.8	42	3.6	3.2	-10	0.5	2.5
Mali	7.5	12.0	61	4.8	5.7	19	2.7	6.3
Bilgisayar ve enformasyon	1.5	5.7	292	2.2	4.3	96	-0.7	1.4
İmtiyaz hakları, lisans ücretleri	5.2	9.2	75	9.2	16.8	82	-4.0	-7.6
Diğer iş alanları **	29.9	55.8	87	29.7	51.2	72	0.2	4.6
Personel, kültür ve eğlence	2.9	2.0	-29	3.7	4.9	31	-0.9	-2.9
Tahsisat ayrılmamış hizmetler	4.5	0.8	-81	2.3	0.9	-59	2.2	-0.1

* Kamu hizmetleri hariç.

** Diğer iş dünyası hizmetleri değişik hizmetleri içerir, örneğin ticari kazançlar, muhasebe, işletme, danışmanlık, reklamcılık, pazar araştırması, kamu oyu araştırması, mimarlık, mühendislik, ziraat, madencilik, vb.

AB ticari hizmetlerde sürekli fazla verirken Japonya sürekli açık vermektedir

Tablo: 11 Ticari hizmetlerde ticaret dengesi (Milyar ECU)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
AB	7.9	9.7	9.4	10.8	11.4	18.0	10.7
ABD	46.8	52.2	51.7	51.0	59.7	70.1	71.7
Japonya	-37.0	-38.7	-44.3	-44.0	-49.1	-47.5	-43.6

AB ve ABD ayrıcalıklı ticaret ortakları: AB'nin ticaretinin üçte biri ABD ile

Tablo: 12 1998 yılında coğrafi bölgelere göre ticari hizmetlerde AB'nin dış ticareti

	İhracat (milyar ECU)	İthalat (milyar ECU)	Toplam dış işlemler içindeki pay %
AB Dışı	229.5	218.8	100
EFTA	35.5	31.3	15
Diğer Avrupa ülkeleri	21.6	25.2	11
Çek Cumhuriyeti	2.1	2.3	1
Macaristan	2.2	2.3	1
Polonya	3.5	3.0	1
Rusya	3.7	3.8	2
Türkiye	2.8	4.6	2
Afrika	13.2	15.5	6
Kuzey Afrika ülkeleri	7.1	8.4	3
Diğer Afrika ülkeleri	6.1	7.1	3
Amerika	96.3	96.6	43
Kanada	5.2	5.1	2
ABD	76.3	76.4	34
Meksika	1.7	1.6	1
Arjantin	1.8	1.2	1
Brezilya	3.3	3.0	1
Asya	49.5	41.2	20
Çin	2.5	3.1	1
Hindistan	2.9	2.1	1
Japonya	13.8	8.4	5
Okyanusya ve kutup bölgeleri	5.1	4.0	2
Avustralya	4.1	3.2	2
Diğer	8.3	5.0	3

Doğrudan yabancı sermaye yatırımı

Dünya doğrudan yabancı sermaye yatırım akışında AB, 1998 yılında en büyük yatırımcı. AB doğrudan yabancı sermaye yatırım çıkışı 1998 yılında, 1992 yılında gerçekleşenden on kat fazla

**Tablo: 13 Doğrudan sermaye yatırım çıkışları (yeniden yatırıma harcanan kazançlar hariç)
(Milyar ECU)**

Yatırım çıkışı			
	1992	1998	Büyüme %
Dünya toplamı *	79.1	372.6	471
AB	17.8	190.5	1069
ABD	20.3	66.2	326
Japonya	13.3	21.6	163
Diğerleri	27.7	94.4	340

* Dünya toplamı, AB içi akışı içermez.

Not: 1992 yılı dünya doğrudan yabancı sermaye yatırım çıkışları, IMF 1998 Ödemeler Dengesi İstatistikleri Yıllığı'ndan alınmıştır.

1998 yılı dünya doğrudan yabancı sermaye yatırım çıkışları, UNCTAD 1999 Dünya Yatırım Raporu'ndan alınmıştır. Bu tabloda dünya akışları, yeniden yatırıma harcanmış kazançları hariç tutmakta ve AB içi akışları da içermemektedir.

Doğrudan yabancı sermaye yatırım girişi: ABD, dünyadaki en büyük alıcı durumunda

**Tablo: 14 Doğrudan sermaye yatırım girişleri (yeniden yatırıma harcanan kazançlar hariç)
(Milyar ECU)**

Yatırım girişi			
	1992	1998	Büyüme %
AB	22.8	89.3	392
ABD	23.9	161.1	675
Japonya	2.1	2.9	136

1997 yılı sonu itibariyle AB'nin doğrudan yabancı sermaye yatırım stoklarının yarıya yakını ABD'de

**Tablo: 15 AB dışında bulunan doğrudan yabancı sermaye yatırım stokları: alıcı 10 büyük ekonomi
(milyar ECU)**

AB		ABD		Japonya	
AB dışı toplamı	658.6	Dünya	783.8	Dünya	245.9
ABD	298.2	AB	337.4	ABD	92.5
İsviçre	52.4	Kanada	87.0	AB	47.6
Avustralya	29.5	Brezilya	31.8	Çin	19.2
Kanada	24.4	Japonya	30.5	Avustralya	10.6
Brezilya	24.2	İsviçre	28.5	Singapur	9.9
Singapur	15.5	Avustralya	27.1	Güney Kore	8.0
Japonya	12.9	Meksika	21.9	Hong Kong	7.5
Hong Kong	10.7	Hong Kong	17.4	Endonezya	7.1
Norveç	10.5	Singapur	16.2	Tayland	5.2
Arjantin	8.8	Arjantin	9.1	Brezilya	5.0

**Tablo: 16 AB doğrudan yabancı sermaye yatırımı akışları: imalat ve hizmetler
(yeniden yatırıma harcanan kazançlar hariç)
(Milyar ECU)**

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Toplam DYSY* çıkışları	17.8	24.2	24.1	45.6	47.4	90.1	190.5
İmalat	7.5	7.4	16.8	19.8	17.8	30.9	55.8
Hizmetler	9.5	13.4	4.2	22.8	27.7	47.2	69.6
Toplam DYSY girişleri	22.8	21.5	21.8	37.2	31.8	38.2	89.3
İmalat	8.3	7.9	5.3	15.2	6.5	10.3	27.9
Hizmetler	12.4	12.6	13.5	18.2	22.3	23.2	53.1

* DYSY: Doğrudan yabancı sermaye yatırımı

1997 sonu itibariyle AB hizmetler sektöründe doğrudan yabancı sermaye yatırımı stokları: mali aracılık, yabancı sermaye yatırımlarında en büyük ikinci sektör

Tablo: 17 1997 sonunda ekonomik sektörler itibariyle AB doğrudan yabancı sermaye yatırımı stokları (Milyar ECU)

	Aktifler		Pasifler	
	Milyar ECU	%	Milyar ECU	%
Tarım	0.8	0	0.4	0
Madencilik + taş ocaklığı	56.6	9	33.3	7
İmalat	280.4	43	169.5	34
Elektrik, gaz ve su	8.8	1	14.8	3
İnşaat	7.6	1	4.2	1
Ticaret + onarım	44.7	7	55.9	11
Otel + restoran	6.1	1	6.4	1
Ulaşım + iletişim	15.7	2	7.7	2
Mali aracılık	127.3	19	110.4	22
Emlak + iş dünyası faaliyetleri	98.4	15	88.4	17
Diğer hizmetler	10.7	2	8.9	2
Diğer	1.3	0	1.1	0
Toplam	658.6	100	501.0	100

IV. AB-Türkiye

AB Konseyi basın bürosunun bildirdiğine göre, AB Konseyi, 15 Kasım 1999 tarihinde AB ile Türkiye arasında, hizmetlerin ve kamu alımlarının serbestleşmesini sağlayacak bir anlaşmanın görüşme esaslarını kabul etmiştir.

Hizmetlerin serbestleştirilmesinin ve kamu alımları piyasasının karşılıklı olarak açılmasının, Türkiye için geliştirilen Avrupa Stratejisinin ana unsurunu oluşturduğu ifade edilmektedir.

Konsey, söz konusu esasların kabulü ile, Türkiye ile ilişkilerini daha da geliştirmeye niyetli olduğunu ve Stratejiyi etkin bir şekilde uygulamaya hazır olduğunu vurgulamaktadır.

Bildirildiğine göre, hizmetlerin serbestleşmesi, bir serbest ticaret anlaşmasını ve değişik meslek alanlarını ve sektörlerini de kapsayacaktır. Bu kapsama, mesleki hizmetler, bilgisayar, AR-GE, gayrimenkul, iletişim (posta, kurye ve haberleşme),

inşaat ve mühendislik, dağıtım, eğlence, kültür ve spor hizmetleri, ulaşım, eğitim, çevre, sağlık ve turizm hizmetleri gibi konular dahildir.

Konsey, konu ile ilgili görüşmelerin 2000 yılı başlarında yapılmasını öngörmektedir.ⁱⁱⁱ

AB EKONOMİSİ

V. İşsizlik

Eurostat'ın 8 Kasım 1999 tarihli raporuna göre, Euro-alanı⁴ mevsimsel olarak ayarlanmış işsizlik oranı Eylül ayında % 10.0'da kalmıştır (1998 yılı Eylül ayı oranı % 10.7). AB'de ise Eylül ayında işsizlik oranı % 9.1 olarak gerçekleşmiştir. Geçen yılın aynı ayında bu oran % 9.8 olmuştur.

% 2.7 ile Lüksemburg ve % 3.1 ile Hollanda işsizlik oranlarının en düşük olduğu ülkelerin başında yer alırken bunları Avusturya (% 4.2), Danimarka (% 4.3) ve Portekiz (% 4.7) izlemektedir.

İspanya, yılın başındaki % 18.6'lık orandan düşüş göstermekle birlikte, % 15.4 ile AB genelindeki en yüksek işsizlik oranına sahip ülkedir.

25 yaş altında işsizlik oranları Avusturya'da % 5.6 olarak kaydedilirken, bu oran İtalya'da % 32.5'e yükselmektedir. AB genelinde bu yaş grubundaki işsizlik oranı % 17.7 olarak kaydedilirken Euro-alanında bu oran % 18.9'a çıkmaktadır (bu oranlar geçen yılın aynı döneminde sırasıyla % 19.4 ve % 21.1 olarak gerçekleşmiştir).

Eurostat'ın tahminine göre Eylül ayında Euro-alanında 12.8 milyon, AB'de ise 15.4 milyon kadın ve erkek işsizdi. Raporda verilen rakamlar ILO kıstaslarına uygun ve mevsimsel olarak ayarlanmış rakamlardır.^{iv}

Tablo: 18 Eylül ve Ağustos aylarında işsizlik oranları (%)
(azalan düzende)

	Eylül	Ağustos		Eylül	Ağustos
<i>AB</i>	<i>9.1</i>	<i>9.2</i>	Portekiz	4.7	4.7
<i>Euro Alanı</i>	<i>10.0</i>	<i>10.0</i>	İrlanda	6.4	6.6
			İsveç	6.9	6.9
			Belçika	8.9	9.1
Lüksemburg	2.7	2.8	Almanya	9.2	9.2
Hollanda	:	3.1	Finlandiya	9.8	9.9
Avusturya	4.2	4.3	Fransa	10.8	11.0
Danimarka	4.3	4.4	İspanya	15.4	15.7

⁴ Euro alanı: Belçika, Almanya, İspanya, Fransa, İrlanda, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Avusturya, Portekiz ve Finlandiya.

Kaynak: Eurostat, 112/99, 8 Kasım 1999

: veri yok

Yunanistan, İtalya ve İngiltere ile ilgili veri yoktur.

Not: 1. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kıstaslarına göre işsizler, 15 yaş altında ve üstünde olmak üzere

- işi olmayan

- iki hafta içinde işe başlayabilecek durumda olan

- son dört hafta içinde faal olarak iş aramış olan kişiler olarak tanımlanmaktadır.

2. Aylık işsizlik oranları ile işsiz sayısı, Topluluk İş Gücü Araştırması sonuçlarına göre yapılan tahminlerdir.

Bu sonuçlar, kayıtlı işsizlik ile ilgili ulusal araştırma verileri ve işsizlik tanımlarındaki farklılıklara bağlı olarak tahmini oranlar ulusal işsizlik oranlarından farklı olabilir.

Tablo: 19 Mevsimsel olarak ayarlanmış işsizlik oranları (%)

TOPLAM

Kadın ve erkek

	<i>AB15</i>	<i>EUR 11</i>	<i>Bel</i>	<i>Dan</i>	<i>Alm</i>	<i>Yun</i>	<i>İsp</i>	<i>Fr</i>	<i>Ir</i>	<i>Ita</i>	<i>Lük</i>	<i>Hol</i>	<i>Avu</i>	<i>Por</i>	<i>Fin</i>	<i>İsv</i>	<i>İng</i>	<i>ABD</i>	<i>JAP</i>
97.09	10.5	11.5	9.5	5.4	10.1	:	20.5	12.3	9.4	11.7	2.9	4.9	4.5	6.7	12.1	9.6	6.7	4.9	3.5
98.09	9.8	10.7	9.5	4.9	9.2	:	18.6	11.7	7.5	11.9	2.8	3.7	4.7	4.9	11.0	7.7	6.3	4.6	4.3
99.05	9.3	10.1	9.0	4.5	9.1	:	15.7	11.2	6.8	11.4	2.8	3.3	4.3	4.8	10.3	6.8	6.1	4.2	4.7
99.06	9.3	10.1	9.0	4.5	9.1	:	15.7	11.2	6.7	11.4	2.8	3.2	4.3	4.7	10.1	7.0	6.0	4.3	4.8
99.07	9.2	10.0	9.0	4.4	9.1	:	15.6	11.0	6.7	11.4	2.8	3.2	4.3	4.8	10.0	6.8	5.9	4.3	4.9
99.08	9.2	10.0	9.1	4.4	9.2	:	15.7	11.0	6.6	:	2.8	3.1	4.3	4.7	9.9	6.9	:	4.2	4.7
99.09	9.1	10.0	8.9	4.3	9.2	:	15.4	10.8	6.4	:	2.7	:	4.2	4.7	9.8	6.9	:	4.2	4.7

Erkek

	<i>AB15</i>	<i>EUR 11</i>	<i>Bel</i>	<i>Dan</i>	<i>Alm</i>	<i>Yun</i>	<i>İsp</i>	<i>Fr</i>	<i>Ir</i>	<i>Ita</i>	<i>Lük</i>	<i>Hol</i>	<i>Avu</i>	<i>Por</i>	<i>Fin</i>	<i>İsv</i>	<i>İng</i>	<i>ABD</i>	<i>JAP</i>
97.09	9.2	9.7	7.6	4.4	9.4	:	15.6	10.6	9.5	9.0	2.1	3.7	3.8	6.0	11.6	10.4	7.4	4.8	3.5
98.09	8.4	8.9	7.7	3.7	8.6	:	13.4	9.9	7.6	9.2	1.9	2.9	4.0	3.7	10.4	8.3	7.0	4.6	4.4
99.05	7.9	8.3	7.4	3.6	8.5	:	10.9	9.5	6.8	8.7	1.9	2.1	3.6	4.4	9.8	7.1	6.8	4.2	5.0
99.06	7.9	8.3	7.4	3.6	8.5	:	10.9	9.4	6.7	8.7	1.9	2.0	3.6	4.3	9.5	7.0	6.6	4.1	5.1
99.07	7.9	8.3	7.4	3.4	8.5	:	10.8	9.3	6.7	8.7	1.9	1.9	3.6	4.2	9.3	7.1	6.5	4.1	5.0
99.08	7.9	8.3	7.4	3.4	8.5	:	11.0	9.3	6.5	:	1.9	2.1	3.6	4.1	9.1	7.1	:	4.2	4.8
99.09	7.8	8.2	7.3	3.4	8.6	:	10.7	9.0	6.3	:	1.9	:	3.6	4.0	8.9	7.0	:	4.1	4.6

Kadın

	AB15	EUR II	Bel	Dan	Alm	Yun	İsp	Fr	Ir	Ita	Lük	Hol	Avu	Por	Fin	İsv	İng	ABD	JAP
97.09	12.3	14.0	12.2	6.7	11.0	:	28.0	14.4	9.4	16.2	4.2	6.6	5.4	7.4	12.6	8.7	5.8	5.1	3.4
98.09	11.6	13.2	11.9	6.2	9.9	:	26.6	13.8	7.3	16.3	4.2	4.8	5.7	6.3	11.7	7.0	5.4	4.6	4.2
99.05	11.0	12.5	11.3	5.6	9.9	:	23.1	13.3	6.7	15.6	4.2	5.0	5.2	5.4	10.9	6.5	5.2	4.2	4.4
99.06	11.0	12.5	11.2	5.5	9.9	:	23.0	13.2	6.7	15.9	4.2	4.9	5.1	5.2	10.8	7.0	5.2	4.4	4.4
99.07	11.0	12.5	11.3	5.5	9.9	:	22.9	13.1	6.8	15.8	4.2	5.0	5.1	5.4	10.8	6.5	5.2	4.5	4.6
99.08	10.9	12.4	11.4	5.5	10.0	:	22.8	13.0	6.7	:	4.3	4.4	5.1	5.4	10.8	6.7	:	4.3	4.6
99.09	10.9	12.3	11.2	5.4	10.0	:	22.7	12.8	6.5	:	4.1	:	5.0	5.4	10.8	6.7	:	4.4	4.7

**25 Yaş altı
Kadın ve Erkek**

	AB15	EUR II	Bel	Dan	Alm	Yun	İsp	Fr	Ir	Ita	Lük	Hol	Avu	Por	Fin	İsv	İng	ABD	JAP
97.09	20.8	22.9	23.1	8.0	11.1	:	38.4	29.0	14.6	33.5	8.5	9.3	6.7	14.7	24.7	21.8	13.6	11.1	6.7
98.09	19.4	21.1	22.2	7.2	9.7	:	34.9	26.6	10.9	34.0	6.6	7.4	6.6	10.4	22.7	15.9	13.4	10.9	8.0
99.05	17.9	19.2	21.6	6.8	8.6	:	29.6	25.7	9.3	31.9	6.4	7.7	5.8	9.8	21.0	14.5	13.1	9.6	8.8
99.06	17.9	19.2	21.5	6.7	8.6	:	29.6	25.6	9.1	32.4	6.3	7.2	5.7	9.3	20.4	13.0	12.9	9.9	9.0
99.07	17.8	19.2	21.2	6.4	9.0	:	29.2	25.1	9.0	32.5	6.4	7.9	5.7	9.8	20.1	13.3	12.8	9.9	9.5
99.08	18.0	19.2	21.6	6.3	9.2	:	29.3	25.1	8.7	:	6.5	7.0	5.7	9.7	19.9	13.8	:	9.7	9.6
99.09	17.7	18.9	21.0	6.0	9.1	:	28.4	24.4	8.4	:	6.0	:	5.6	9.7	19.9	13.6	:	10.1	9.8

Erkek

	AB15	EUR II	Bel	Dan	Alm	Yun	İsp	Fr	Ir	Ita	Lük	Hol	Avu	Por	Fin	İsv	İng	ABD	JAP
97.09	19.5	20.9	19.8	6.7	11.9	:	32.7	26.4	15.1	29.4	7.5	8.7	5.5	11.8	23.7	24.1	15.1	11.9	7.0
98.09	18.1	19.0	20.0	6.6	10.4	:	28.2	24.4	11.2	29.8	6.9	7.7	5.2	7.7	21.4	16.5	15.3	12.0	8.6
99.05	16.4	17.0	19.6	6.7	9.3	:	23.0	23.7	9.4	28.5	6.9	3.4	4.5	7.9	19.9	15.3	14.8	10.1	10.2
99.06	16.5	17.0	19.5	6.5	9.3	:	23.1	23.7	9.2	28.3	6.7	3.3	4.6	7.7	19.2	13.1	14.3	10.6	10.3
99.07	16.5	17.0	19.1	6.2	9.7	:	22.9	23.2	9.0	28.6	6.9	4.1	4.6	7.2	18.7	15.2	14.2	10.4	10.7
99.08	16.7	17.2	19.3	6.0	9.8	:	23.3	23.4	8.7	:	6.5	5.0	4.5	7.0	18.4	14.4	:	9.9	10.2
99.09	16.4	16.8	19.0	5.7	9.8	:	22.0	22.4	8.4	:	6.2	:	4.6	6.9	18.1	13.4	:	10.1	10.7

Kadın

	AB15	EUR II	Bel	Dan	Alm	Yun	İsp	Fr	Ir	Ita	Lük	Hol	Avu	Por	Fin	İsv	İng	ABD	JAP
97.09	22.4	25.3	27.1	9.5	10.0	:	45.3	31.8	14.0	38.7	9.6	9.8	8.0	18.2	25.8	19.2	11.8	10.3	6.3
98.09	21.0	23.6	25.0	7.6	8.9	:	43.0	29.0	10.6	39.4	6.4	7.0	8.1	13.5	24.1	15.3	11.2	9.7	7.3
99.05	19.5	21.7	24.1	7.0	7.9	:	37.8	27.9	9.1	36.3	5.8	11.9	7.1	12.2	22.1	13.6	11.1	9.0	7.3
99.06	19.5	21.8	24.0	6.8	7.9	:	37.6	27.8	9.0	37.5	5.7	11.0	6.9	11.2	21.7	12.9	11.2	9.2	7.6
99.07	19.4	21.8	23.8	6.6	8.2	:	37.1	27.3	8.9	37.2	5.9	11.6	6.9	12.9	21.6	11.1	11.2	9.3	8.3
99.08	19.4	21.6	24.4	6.5	8.5	:	36.9	27.0	8.7	:	6.4	9.1	6.9	13.0	21.6	13.1	:	9.4	9.0
99.09	19.2	21.4	23.5	6.2	8.3	:	36.3	26.6	8.4	:	5.8	:	6.7	13.1	21.8	13.7	:	10.1	8.8

**25 Yaş ve üstü
Kadın ve erkek**

	<i>AB15</i>	<i>EUR II</i>	<i>Bel</i>	<i>Dan</i>	<i>Alm</i>	<i>Yun</i>	<i>İsp</i>	<i>Fr</i>	<i>Ir</i>	<i>Ita</i>	<i>Lük</i>	<i>Hol</i>	<i>Avu</i>	<i>Por</i>	<i>Fin</i>	<i>İsv</i>	<i>İng</i>	<i>ABD</i>	<i>JAP</i>
97.09	9.0	9.9	8.0	4.9	10.0	:	17.0	10.5	8.2	8.7	2.2	4.1	4.2	5.3	10.4	8.1	5.4	3.8	3.0
98.09	8.4	9.3	8.1	4.4	9.1	:	15.5	10.0	6.7	8.8	2.4	3.0	4.4	3.9	9.4	6.7	4.9	3.4	3.8
99.05	8.0	8.8	7.7	4.1	9.1	:	13.2	9.7	6.2	8.7	2.4	2.5	4.1	4.0	8.8	5.9	4.8	3.2	4.2
99.06	8.0	8.8	7.6	4.0	9.2	:	13.2	9.6	6.2	8.7	2.4	2.4	4.1	3.9	8.6	6.2	4.7	3.2	4.3
99.07	7.9	8.8	7.7	4.0	9.1	:	13.1	9.5	6.2	8.7	2.4	2.3	4.1	3.9	8.5	6.1	4.7	3.2	4.2
99.08	7.9	8.8	7.7	4.0	9.2	:	13.2	9.5	6.0	:	2.4	2.3	4.0	3.8	8.4	6.2	:	3.2	4.0
99.09	7.9	8.7	7.6	4.0	9.2	:	13.1	9.3	5.9	:	2.4	:	4.0	3.8	8.3	6.1	:	3.1	4.0

Erkek

	<i>AB15</i>	<i>EUR II</i>	<i>Bel</i>	<i>Dan</i>	<i>Alm</i>	<i>Yun</i>	<i>İsp</i>	<i>Fr</i>	<i>Ir</i>	<i>Ita</i>	<i>Lük</i>	<i>Hol</i>	<i>Avu</i>	<i>Por</i>	<i>Fin</i>	<i>İsv</i>	<i>İng</i>	<i>ABD</i>	<i>JAP</i>
97.09	7.8	8.3	6.3	3.9	9.1	:	12.7	8.9	8.3	6.4	1.5	2.9	3.6	5.0	10.0	8.7	6.0	3.5	3.1
98.09	7.1	7.6	6.4	3.2	8.4	:	10.9	8.3	6.9	6.6	1.5	2.1	3.8	3.1	8.9	7.3	5.5	3.2	3.9
99.05	6.8	7.2	6.1	3.1	8.4	:	8.9	8.0	6.3	6.4	1.5	1.9	3.5	3.7	8.3	6.1	5.3	3.1	4.4
99.06	6.7	7.2	6.1	3.0	8.4	:	8.9	7.9	6.2	6.4	1.5	1.7	3.5	3.7	8.1	6.2	5.2	3.0	4.5
99.07	6.7	7.1	6.1	2.9	8.4	:	8.9	7.9	6.2	6.4	1.5	1.5	3.5	3.7	7.9	6.1	5.2	3.0	4.4
99.08	6.7	7.2	6.2	3.0	8.4	:	8.9	7.9	6.0	:	1.4	1.6	3.4	3.6	7.7	6.3	:	3.1	4.2
99.09	6.6	7.1	6.0	3.0	8.4	:	8.8	7.7	5.8	:	1.5	:	3.4	3.6	7.6	6.3	:	3.0	3.9

Kadın

	<i>AB15</i>	<i>EUR II</i>	<i>Bel</i>	<i>Dan</i>	<i>Alm</i>	<i>Yun</i>	<i>İsp</i>	<i>Fr</i>	<i>Ir</i>	<i>Ita</i>	<i>Lük</i>	<i>Hol</i>	<i>Avu</i>	<i>Por</i>	<i>Fin</i>	<i>İsv</i>	<i>İng</i>	<i>ABD</i>	<i>JAP</i>
97.09	10.7	12.3	10.4	6.1	11.1	:	24.1	12.4	8.1	12.5	3.4	5.8	5.0	5.6	10.9	7.3	4.6	4.1	2.8
98.09	10.1	11.6	10.4	5.9	10.0	:	22.9	12.1	6.4	12.5	3.9	4.3	5.2	4.9	10.0	6.1	4.2	3.6	3.7
99.05	9.7	11.1	9.8	5.3	10.1	:	20.0	11.7	6.1	12.5	4.0	3.3	4.9	4.2	9.2	5.6	4.1	3.2	3.9
99.06	9.7	11.1	9.8	5.2	10.2	:	20.0	11.6	6.1	12.5	4.0	3.4	4.8	4.2	9.2	6.3	4.1	3.5	3.9
99.07	9.6	11.1	9.8	5.2	10.1	:	19.9	11.5	6.2	12.4	4.0	3.5	4.8	4.1	9.2	6.0	4.0	3.5	4.0
99.08	9.6	11.0	9.9	5.3	10.2	:	19.9	11.5	6.1	:	4.0	3.3	4.8	4.1	9.1	6.0	:	3.3	3.9
99.09	9.6	11.0	9.8	5.2	10.2	:	19.9	11.3	5.9	:	3.9	:	4.7	4.0	9.1	5.9	:	3.3	4.1

Kaynak: Eurostat, 112/99

: veri yok

VI. Üretici fiyatları

Eurostat'ın 12 Kasım 1999 tarihli raporuna göre sınai üretici fiyatları⁵, geçen ay ile karşılaştırıldığında % 0.5 oranında artış göstermiştir. Aralık 1997 ile Şubat 1999 tarihleri arasındaki 15 ay boyunca görülen üretici fiyat endeksindeki düşüşten sonra Mart 1999 tarihinden itibaren yeniden bir artış görülmüştür.

Aylık değişmeler

Eylül ayında üretici fiyatlarında görülen artış esas olarak ara mallardan kaynaklanmaktadır. Bu sektördeki fiyatlar, Euro-alanında, Eylül ayında Ağustos ayındakinden % 0.8 (AB15 genelinde % 0.7) daha yüksek olmuştur. Daha büyük sektörlerde kaydedilen artışlar daha azdır. Sermaye mallarında fiyat artışları hem Euro- alanında hem de AB15'de % 0.0 olmuştur. Dayanıklı ve dayanıklı olmayan tüketici mallarındaki artışlar ise, hem Euro alanında hem de AB-15'de, % 0.1 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo: 20 Sınai üretici fiyatları
bir önceki ay ile karşılaştırıldığında % değişme

Euro Alanı	Nisan 99	Mayıs 99	Haz. 99	Tem 99	Ağu. 99	Eylül 99
Toplam sanayi (inşaat hariç)	0.6	0.1	0.2	0.7	0.4	0.5
Ara mallar	1.0	0.2	0.3	1.2	0.7	0.8
Sermaye malları	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Dayanıklı tüketim malları	0.1	0.0	-0.1	0.1	0.0	0.1
Dayanısız tüketim malları	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1
AB-15						
Toplam sanayi (inşaat hariç)	0.5	0.1	0.1	0.6	0.4	0.5
Ara mallar	0.9	0.1	0.2	1.1	0.7	0.7
Sermaye malları	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Dayanıklı tüketim malları	0.1	0.0	-0.1	0.0	-0.1	0.2
Dayanısız tüketim malları	0.1	0.0	0.1	0.1	0.0	0.1

Kaynak: Eurostat Press Release, 12 Kasım 1999

Diğer Üye Devletler ile karşılaştırıldığında, Eylül ayında Fransa'da sınai üretici fiyatları % 1.0, İspanya, İtalya ve Danimarka'da ise % 0.7 oranında artış göstermiştir. İsveç (% 0.0) ve Almanya'da (% 0.1) ise fiyatlar hemen hemen sabit kalmıştır.

⁵ Üretici fiyat endeksleri (ülkenin ulusal para birimi üzerinden), ithalat hariç, çeşitli ülkelerin iç pazarında satılan tüm ürünlerin satış fiyatlarındaki değişmeleri gösterir. Euro-alanı ve AB15 endeksleri genel ağırlıklı fiyat değişmelerini belirtmektedir. Veriler ayarlanmamıştır. Mevcut veriler Avusturya ile ilgili verileri içermez.

Tablo: 21 Euro-alanı, AB15 ve Üye Devletlerde sınavi üretici fiyatları
bir önceki ay ile karşılaştırıldığında % değışme

Toplam sanayi*	Nisan 99	Mayıs 99	Haziran 99	Temmuz 99	Ağustos 99	Eylül 99
Euro Alanı	0.6	0.1	0.2	0.7	0.4	0.5
AB15	0.5	0.1	0.1	0.6	0.4	0.5
Belçika	1.1	0.3	0.2	0.9	0.6	:
Danimarka	0.7	0.5	0.5	0.5	0.5	0.7
Almanya	0.6	0.0	0.1	0.3	0.1	0.1
İspanya	0.3	0.3	0.3	0.6	0.6	0.7
Fransa	1.0	0.1	0.2	1.3	0.8	1.0
Yunanistan	1.2	0.1	0.2	1.5	0.7	:
İrlanda	0.8	0.2	0.2	:	:	:
İtalya	0.2	0.0	0.0	0.7	0.3	0.7
Lüksemburg	-1.2	0.5	0.5	0.4	0.5	:
Hollanda	0.1	0.2	0.2	0.8	0.4	0.4
Portekiz	2.0	2.3	1.1	0.5	2.3	:
Finlandiya	0.6	0.4	0.2	0.9	0.4	0.4
İsveç	0.6	0.2	0.3	0.7	0.4	0.0
İngiltere	-0.1	-0.1	-0.3	0.1	0.2	0.4

Kaynak: Eurostat Press Release, 12 Kasım 1999

: veri yok

* inşaat hariç

Yıllık değışmeler

Hem Euro-alanında hem de AB15'de sınavi mallar için yıllık fiyatlar % 1.3 oranında artış göstermiştir. Ara mallar sektörü en fazla artışın gerçekleştiği sektör olmuştur: euro-alanında % 1.7, AB15'de % 1.5. Sermaye mallarında Euro-alanında % - 0.1'lik bir düşüş kaydedilmiştir (AB15'de % 0.0).

Tablo: 22 Sınavi üretici fiyatları
Geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında % değışme

Euro Alanı	Nisan 99	Mayıs 99	Hazi 99	Tem 99	Ağu 99	Eylül 99
Toplam sanayi (inşaat hariç)	-1.6	-1.4	-1	-0.1	0.6	1.3
Ara mallar	-3.3	-2.8	-2.1	-0.6	0.6	1.7
Sermaye malları	0.2	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
Dayanıklı tüketim malları	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3
Dayanaksız tüketim malları	-0.3	-0.3	-0.2	-0.1	0.0	0.2
AB-15						
Toplam sanayi (inşaat hariç)	-1.4	-1.1	-0.8	0.0	0.6	1.3
Ara mallar	-3.2	-2.7	-2.1	-0.6	0.5	1.5
Sermaye malları	0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0
Dayanıklı tüketim malları	0.2	0.1	0.0	0.1	0.0	0.3
Dayanaksız tüketim malları	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1	0.3

Kaynak: Eurostat Press Release, 12 Kasım 1999

Bir önceki yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında, üretici fiyatları Eylül ayında, Almanya (% -0.5) dışında, bildirimde bulunan bütün Üye Devletlerde artmıştır. ^v

Tablo: 23 Euro-alanı, AB15 ve Üye Devletlerde sınavi üretici fiyatları
Geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında % değışme

Toplam sanayi*	Nisan 99	Mayıs 99	Haziran 99	Temmuz 99	Ağustos 99	Eylül 99
EUR-11	-1.6	-1.4	-1.0	-0.1	0.6	1.3
AB15	-1.4	-1.1	-0.8	0.0	0.6	1.3
Belçika	-2.8	-2.5	-1.6	-0.6	0.6	:
Danimarka	-0.9	-0.3	0.4	1.2	2.0	2.4
Almanya	-1.7	-1.7	-1.5	-1.0	-0.7	-0.5
İspanya	-0.8	-0.5	0.0	0.7	1.4	2.4
Fransa	-1.4	-0.9	-0.2	1.4	2.6	3.8
Yunanistan	1.7	1.3	1.8	3.3	4.1	:
İrlanda	0.1	0.0	0.1	:	:	:
İtalya	-1.6	-1.4	-1.4	-0.6	0.0	0.8
Lüksemburg	-5.5	-4.4	-4.0	-3.4	-2.6	:
Hollanda	-2.3	-2.0	-1.5	0.0	0.7	1.2
Portekiz	-2.4	-0.9	0.5	1.0	4.1	:
Finlandiya	-3.2	-2.8	-2.3	-1.3	-0.5	0.3
İsveç	-1.3	-1.2	-0.9	-0.1	0.8	1.1
İngiltere	-0.1	-0.1	-0.2	0.3	0.6	1.1

Kaynak: Eurostat Press Release, 12 Kasım 1999

: veri yok

* inşaat hariç

VII. Avrupa'da AR-GE

1998 - 1997 döneminde Avrupa Birliğinde, araştırma ve geliştirmeye yapılan gayri safi yurt içi harcamalardaki artış, gayri safi yurt içi hasıla(GSYİH) artışından daha az olmuştur. Avrupa Birliği, 1997'de AR-GE için harcanan GSYİH'nın % 1.90'ı ile (1998'deki % 2.02'ye kıyasla), ABD ve Japonya'nın oldukça gerisindedir. Üye Devletler arasında en fazla araştırma yapılan ülke İsveç olmuştur (GSYİH'nın % 3.8'i). 1997'deki araştırmaların ve harcamaların hemen hemen üçte ikisi iş dünyası tarafından yapılmıştır.

Eurostat tarafından yayımlanan iki rapor⁶, 1990'lardaki AR-GE faaliyetlerinin temel özelliklerini açıklamaktadır.

Avrupa Birliği, 1997 yılında AR-GE için 135 milyar ECU harcamıştır. Bu rakam ABD'de 168 milyar ECU, Japonya'da ise 107 milyar ECU'dür. AB'de GSYİH % 1.90, ABD ve Japonya'da ise sırasıyla % 2.71 ve % 2.89'dür. Dolayısıyla, AB bu üçlü gurupta sonuncu gelmektedir. AB'de AR-GE için yapılan harcamalar, ABD (% 21) ve Japonya'ya (% 35) kıyasla, son on yılda, % 14 oranında artmıştır. Son yıllarda, AB ile bu iki ülke arasındaki açık büyümüştür.

⁶ Eurostat, Statistics in Focus, Research and Develepment- No 3/99 "R&D Expenditure and Personnel in Europe", and No 4/99 "Patent Activities in the EU".

Tablo: 24 1988-1997 yılları arasında araştırma geliştirmeye yapılan gayri safi yurt içi Harcamalar

(GSYİH %)

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
AB	2.02	2.02	2.03	1.99	1.96	1.98	1.94	1.93	1.91	1.90
ABD	2.78	2.73	2.78	2.81	2.74	2.62	2.52	2.61	2.67	2.71
Japonya	2.66	2.77	2.85	2.82	2.76	2.68	2.63	2.77	2.81	2.89

Kaynak: Eurostat, 116/99, 19 Kasım 1999

AR-GE faaliyetleri, Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere'de diğeri AB üyesi ÷lkelerden daha yoğundur. Toplam AB harcamalarının dörtte üçünü oluşturmakta olan bu faaliyetler, cari fiyatlarla 1996 yılında 98 milyar ECU olmuştur.

Kuzey ÷lkeleri, harcadıkları özel çabalar ile (İsveç'te GSYİH'nın % 3.8'i, Finlandiya'da % 2.8'i ve Danimarka'da % 2.1'i) 1997 yılında AR-GE bakımından AB'nin önde gelen ÷lkeleri olmuşturlar.

Tablo: 25 Sektörlere göre AB içinde araştırma geliştirme harcamaları, 1997

(GSYİH %)

	İsv	Fin	Alm ²	Fr ²	Dan	İng	Hol ²	Bel ³	İrl ³	Avu ⁴	İtal	İsp	Por ⁵	Yun ⁴
İş sektörü	2.86	1.83	1.52	1.44	1.28	1.22	1.11	1.08	0.94	0.83	0.58	0.42	0.15	0.13
Kamu sektörü	0.14	0.38	0.35	0.47	0.35	0.26	0.39	0.06	0.13	0.13	0.22	0.15	0.16	0.15
Yüksek öğrenim	0.82	0.55	0.42	0.39	0.42	0.37	0.6	0.44	0.26	0.52	0.28	0.28	0.27	0.19
Toplam	3.8	2.8	2.3	2.3	2.1	1.9	2.1	1.6	1.3	1.5	1.1	0.9	0.7	0.5

Kaynak: Eurostat, 116/99

1. Lüksemburg için veri yok
2. 1996 rakamları
3. 1995 rakamları
4. 1993 rakamları
5. Portekiz'de araştırmanın bir kısmını üstlenen bir başka sektör (özel kâr gütmeyen sektör). Toplamı elde etmek için diğeri üç ana sektöre bu sektör de eklenmelidir.

AB gayri safi yurt içi harcamalarına bakıldığında, 1997 yılında, AR-GE faaliyetlerinin çoğunun iş sektörü tarafından (harcamaların % 63'ü), geri kalan kısmının ise yüksek eğitim kurumları (% 21) ve kamu sektörü⁷ (% 16) tarafından gerçekleştirildiği gör÷lmektedir. Bu harcamalar her üye ÷lkede farklılık göstermektedir.^{vi}

⁷ Kamu sektörü burada kamu yüksek eğitim kurumlarını ve kamu şirketlerini kapsamaz.

DİĞERLERİ

VIII. "Y2K" (2000 Yılı Sorunu)

Avrupa Komisyonu, 'Dijital Kıyamet' olarak da tanımlanan, 2000 yılında bilgisayar sistemlerinde çıkabilecek problemlerin ve bunların birlikte getireceği olumsuz etkilerin bilincinde olarak bir 2000 yılı projesi geliştirmiştir. Bu proje, Komisyonun tüm etkinliklerini kapsamaktadır. Y2K Projesinin temel amacı ise, Komisyonunun, tarihin değişmesi ile birlikte çıkacak sorunlardan etkilenmeden görevlerini yerine getirmesini sağlamaktır. Söz konusu proje, Genel Sekreter Yardımcısının başkanlık ettiği departmanlar arası bir çalışma grubu tarafından yürütülmektedir.

Komisyonun, konu ile ilgili yaptığı çalışmalar üç ana alanda odaklaşmaktadır:

- Eş güdümü Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik uyum çalışmaları;
- Eş güdümü Hukuk Servisi tarafından yapılan teknik uyum çalışmaları;
- Eş güdümü Genel Sekreterlik tarafından sağlanan beklenmedik durum planı (Contingency Planning) çalışmaları.

AB Komisyonu, kritik sektörler sayılan, enerji, telekomünikasyon, havacılık, deniz ulaşımı, maliye gibi sektörlerde, Y2K ile ilgili çalışmalara, 1997 yılında başlamış ve 1998 yılı başından beri, AB Konseyine, düzenli olarak, çalışmalar ile ilgili raporlar sunmaktadır.

Komisyonun, Haziran 1999'da, Köln Zirvesinde, Avrupa Birliği Konseyine sunduğu raporda, daha fazla eşgüdüm, hayati önemli alt yapıların denetimi, test programları, bilgilere daha kolay ulaşılabilirlik gibi konular ile ilgili olumlu gelişmelerin kaydedildiği, vurgulanmaktadır. Bununla birlikte, özellikle sınır ötesi durumlara ilişkin beklenmedik durum planları ile ilgili tüm sektörlerde, bilgilerin paylaşımı ve eylemlerin eş güdümü ile ilgili çalışmaların daha da yoğunlaşması gerektiği vurgulanmıştır.

Köln Zirvesinde, AB Konseyi, ayrıca Komisyondan yüksek düzeyde bir çalışma grubunun oluşturulmasını talep etmiştir. Bu grubun, bin yıl değişimi ile ilgili problemlerin çıkması halinde, temel alt yapı sistemlerinin pürüzsüz çalışması için, stratejik kararlar için öneriler sunması istenmiştir.

Söz konusu grubun ilk toplantısı, Temmuz 1999 yılında gerçekleşmiştir. Toplantının ana konusu ise, Y2K ile ilgili bilgi alışverişinde bulunmak ve sınır ötesi boyutunu da dikkate alarak, çeşitli kritik sektörler için, beklenmedik durum planları hazırlamak olmuştur.

Yeni bin yıla geçişte sorun yaşanmaması için her türlü önlemin alınmış olmasına rağmen, Komisyon, tüm kritik ödevler için, beklenmedik durum planları hazırlamıştır. 1999 yılı başından itibaren, her Genel Müdürlük (DG), Y2K ile ilgili bir memur tayin etmiştir. Departmanlar arası eş güdümü kolaylaştırmak amacıyla, tüm beklenmedik

durum planlarına ve başka ilgili dokümanlara, sözü edilen Y2K memurları internet yardımıyla ulaşabilmektedirler.

Hazır olan beklenmedik durum planlarına, 1999 sonuna kadar, günün koşullarına uygun olarak ilaveler yapılacaktır.

AB ülkeleri de ulusal bazda 2000 yılı sorunu yaşamamak için, bir dizi önlem almakta ve çalışmalarını sürdürmektedir.

AB hükümetleri, genel olarak, her bir ülkedeki durumu gözlemek ve kamuyu bilgilendirmek için, merkezi bir eş güdüm mekanizması sağlamak için, platformlar oluşturmuştur. Bu platformların çoğu, sınır ötesi etkileşim içinde bulunana kilit altyapı sektörlerine dikkat çekmektedir. Tüm AB hükümetlerinin, Y2K ile ilgili gelişmeleri, internet vasıtasıyla izlenebilmektedir.

Türkiye’de Y2K çalışmaları

Türkiye’de de Y2K çalışmaları 1997 yılından beri yoğun bir şekilde sürmektedir. Sektörlere göre hazırlılık oranları aşağıda gösterilmiştir.^{vii}

Tablo: 26 Türkiye’nin Sektörlere Göre Hazırlılık Durumu

	Bilgi Sistemi %	Gömülü Sistem %	Uyma Oranı %
Türkiye	86,8	87,3	87,1
ULAŞTIRMA	89,1	92,9	91,0
Ulaştırma Bakanlığı	100,0	80,0	90,0
TCDDY	100,0	100,0	100,0
Karayolları	95,0	85,0	90,0
Türk Hava Yolları	100,0	100,0	100,0
Denizcilik	74,0	89,0	81,5
Gümrükler	74,0	89,0	81,5
Sivil Havacılık Kurumu	90,0	100,0	95,0
Devlet Hava Meydanları	80,0	100,0	90,0
TELEKOMÜNİKASYON	94,8	94,9	94,8
Standart ve mobil iletişim sistemi.	98,0	98,0	98,0
Enformasyon Sistemleri	98,0	98,0	98,0
Uydular	98,0	98,0	98,0
Veri iletişim sistemi	78,3	78,5	78,4
Telsim	96,0	99,0	97,5
Turkcell	100,0	92,5	96,3
Posta Hizmetleri	95,5	100,0	97,8
SAĞLIK	82,2	65,5	73,9
Sağlık Bakanlığı	79,0	73,0	76,0
Sosyal Sigortalar Kurumu	85,4	58,0	71,7
HÜKÜMET	88,3	89,1	88,7
Başbakanlık	46,0	86,0	66,0

Türkiye Büyük Millet Meclisi – Parlamento	92,0	80,0	86,0
Cumhurbaşkanlığı	100,0	100,0	100,0
Devlet Meteoroloji Hizmetleri	100,0	77,5	88,8
Dış Ticaret	83,0	90,0	86,5
TRT	100,0	100,0	100,0
Anadolu Haber Ajansı	97,0	90,0	93,5
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR	91,4	95,3	93,3
TEAS	93,0	93,0	93,0
TEDAS	70,6	100,0	85,3
DSİ	93,0	100,0	96,5
BOTAS	87,0	86,0	86,5
TPAO	100,0	100,0	100,0
TÜPRAS	90,0	95,0	92,5
PETKİM	94,0	88,5	91,3
POAS	95,0	95,0	95,0
ETİ Holding A.S.	100,0	100,0	100,0
MALİYE	97,4	97,1	97,2
T. C. Merkez Bankası	97,0	90,0	93,5
Maliye Bakanlığı	95,0	100,0	97,5
Hazine	98,0	98,0	98,0
Bankacılık	99,7	100,0	99,8
Devlet Bankaları	97,3	97,5	97,4
SAVUNMA	98,0	95,0	96,5
Ordu	98,0	95,0	96,5
İÇ GÜVENLİK	97,0	97,0	97,0
İç Güvenlik Genel Müdürlüğü	94,0	94,0	94,0
İç İşleri Bakanlığı	100,0	100,0	100,0
SOSYAL GÜVENLİK	86,2	95,8	91,0
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	42,0	100,0	71,0
Emekli Sandığı	100,0	100,0	100,0
SSK	90,0	80,0	85,0
Bağkur	99,0	99,0	99,0
İş ve İşçi Bulma Kurumu	100,0	100,0	100,0
İMALAT VE ÜRETİM	83,1	68,1	75,6
Sanayi ve Ticaret Bakanlığı	90,7	83,0	86,9
Tarım Satış Kooperatifleri	93,0	93,0	93,0
TMO	53,3	29,3	41,3
MKE	98,0	28,0	63,0
TSFAS	78,5	100,0	89,3
SEKA	85,0	75,0	80,0
Belediyeler	85,8	69,5	77,7
Ankara Büyükşehir Belediyesi	80,0	61,0	70,5
İzmir Büyükşehir Belediyesi	90,0	60,0	75,0
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	87,5	87,5	87,5
EĞİTİM	75,0	75,0	75,0

Milli Eğitim Bakanlığı	75,0	75,0	75,0
HUKUK	60,0	100,0	80,0
Hukuki İşler	60,0	100,0	80,0

Kaynak: D.P.T., Yönetim Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı

IX. Avrupa Eğitim Vakfı Raporu

Avrupa Eğitim Vakfı (AEV) ("European Training Foundation"), Avrupa Birliğinin bir ajansıdır. Vakfın çalışma alanı, Merkezi ve Doğu Avrupa (MDA) ülkelerini, Yeni Bağımsız Devletleri, Moğolistan'ı ve Akdenizli Ortakları kapsamaktadır. Vakfın amacı, ortak olan ülkelerde mesleki eğitim ve öğretim ile yönetici eğitimi konusunda reformları desteklemektir.

Vakfın diğer bir amacı da, üye ülkelerin mevcut girişimlerine ve gelecekteki gereksinimlerine yönelik olarak analizler yapmak ve önerilerde bulunmaktır. Vakıf böylelikle, AB içindeki belli başlı ülkeler ile ortak ülkeler arasındaki ilişkilerin sağlanmasını kolaylaştırmaktadır. Bunların dışında Vakıf, eğitim gereksinimleri ve önceliklerin belirlenmesi konusunda yardımcı olmakta; kararlaştırılmış olan programları yönetmekte ve mevcut girişimler ve gelecekteki gereksinimleri konusunda bilgi sağlamaktadır.

Avrupa Eğitim Vakfı ayrıca, Avrupa Birliği ile MDA Ülkeleri, Yeni Bağımsız Devletler ve Moğolistan arasında, yüksek öğrenim alanında işbirliği öngören *Tempus Programının* uygulanması için teknik yardım sağlamaktadır.

Avrupa Eğitim Vakfı ve Slovenya *PHARE* Mesleki Eğitim Reform Programı İdaresinin, Ekim 1998'de, Slovenya'nın Bohinj kentinde yaptığı Yuvarlak Masa toplantısının sonuçları dikkate alınarak, AEV, bir rapor hazırlamıştır.

Raporda, genel olarak, MDA olmak üzere, özellikle Slovenya ve Macaristan'ın işsizlik ile mücadele, mesleki eğiti ve eğitim reformu konusunda, karşılaştığı güçlüklerle değinilmektedir.

Yuvarlak Masa toplantısı, niteliksiz gençlere, mesleki eğitim olanağı vermeyip, onları ömür boyu işsizliğe mahkum etmenin yanlış olduğu vurgulanmıştır.

Yeni düzen ile birlikte, eski sistemdeki iyi organize edilmiş, herkes için, sürekli eğitim alt yapısı yıkılmıştır. Bunun yerine gelen, piyasa güdümlü, ileri düzey eğitim ise, bir işte çalışanlar üzerinde odaklanmaktadır.

Raporda ayrıca, ömür boyu sabit iş olanaklarının artık geçmişte kaldığı ve gelecekte işçilerin bir işten diğerine geçerken, yeni işe adapte olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Rapora göre, bu durumun sonucunda, okuldaki başlangıç eğitiminin ancak 'temel eğitim' olarak nitelendirilebilmektedir. Bu nedenle, ileri düzey yetişkin eğitimi ve yeniden eğitim konuları, diğer bir deyiş ile, ömür boyu öğrenme anlayışı, giderek büyük önem taşımaktadır.^{viii}

X. AB'de Yaşlı Çiftlerin Ev Durumları

Lüksemburg'da bulunan Avrupa Toplulukları İstatistik Bürosu Eurostat'ın 8 Kasım 1999 tarihli raporuna⁸ göre, Avrupa Birliğinde yaşlı çiftler genel olarak müstakil evlerde yaşamayı tercih etmekte ve çoğunluğu kendi evlerinde yaşamaktadırlar. Buna karşılık, tek yaşayan yaşlıların ise kendi evlerinin bulunmadığı ve apartman dairesinde yaşamayı tercih ettikleri görülmektedir. Rapora göre, 1960 ve 2010 yılları arasında AB'de yaşayan yaşlıların⁹ sayısının iki katından biraz daha fazla artarak 34 milyondan 69 milyona çıkacağına işaret etmektedir.

AB'de ortalama olarak, yaşlılar arasında ev sahibi olanların oranı tüm hane sayısının % 60'ını teşkil etmektedir. Hollanda'da ise durum çok farklı olup yaşlıların sadece %30'u kendi evlerinde oturmaktadırlar.

Üye Devletlerde yaşlı çiftler ve tek yaşayan yaşlılar arasında farklılık vardır. Şöyle ki:

- Hollanda'da yaşlı çiftlerin sadece % 40'ının kendi evlerinde oturmasına rağmen İrlanda'da bu oran % 93 olarak kaydedilmektedir (Topluluk ortalaması % 68).
- Hollanda'da tek yaşayan yaşlılar arasında sadece beş kişide bir kişi kendi evinde oturmasına rağmen, Yunanistan'da bu oran % 84' olarak görünmektedir (Topluluk ortalaması % 50).

Tablo: 27 Hane sahibi yaşlıların oranı - 1995, (%)

	Yaşlılara ait haneler			Tüm haneler
	Ortalama	Çiftler	Yalnız yaşayanlar	
AB'	59	68	50	60
Belçika	68	78	56	69
Danimarka	51	74	33	57
Almanya	41	52	31	42
Yunanistan	88	91	84	81
İspanya	80	83	76	81
Fransa	65	77	52	56
İrlanda	87	93	81	83
İtalya	75	80	70	74
Lüksemburg	74	82	64	69
Hollanda	30	40	21	49
Avusturya	44	57	35	49
Portekiz	63	67	55	62
İngiltere	59	71	50	68

Kaynak: Eurostat, 113/99, 8 Kasım 1999

¹ Finlandiya ve İsveç için veri yok.

⁸ Eurostat Statistics in Focus, Population and Social Conditions, No 14/99 "Housing Conditions of the Elderly in the EU"

⁹ "Yaşlılar" 65 yaş ve üstündekiler kastedilmektedir. Yaşlılara ait haneler, "yalnız yaşayan yaşlılar" veya "tek yaşayanlar" ve en az ikisinden biri 65 yaş ve üstü olan "yaşlı çiftler" olarak ayrılmışlardır. Çocukları veya diğer akrabaları ile birlikte yaşayan ve huzurevlerinde yaşayan yaşlılar burada hariç tutulmuşlardır. Bu nedenle bu çalışma AB'deki yaşlıların % 83'ünü kapsamaktadır.

Yalnız yaşayan yaşlıların durumu, % 12'sinin temel konfor faktörlerinin¹⁰ an az birinden yoksun bulunmaları nedeniyle yaşlı çiftlerden daha kötüdür. Yaşlı çiftler için bu rakam % 6'dır (Topluluk ortalaması tüm haneler için %5'dir)^{ix}

Tablo: 28 Üç temel konfor faktörünün en az birinden yoksun hane sayısı - 1995, (%)

	Yaşlılara ait haneler			Tüm haneler
	Ortalama	Çiftler	Yalnız Yaşayanlar	
AB¹	9	6	12	15
Belçika	15	10	21	7
Danimarka	3	1	4	3
Almanya	11	8	14	7
Yunanistan²	:	:	:	:
İspanya	11	10	12	4
Fransa	12	7	16	5
İrlanda	14	8	21	6
İtalya	8	4	13	3
Lüksemburg	8	5	10	4
Hollanda	2	2	2	2
Avusturya	14	10	16	8
Portekiz	41	34	54	23
İngiltere	1	0	2	0

Kaynak: Eurostat, 113/99, 8 Kasım 1999

¹ Finlandiya ve İsveç için veri yok

² Yunanistan'a ait rakamlar, sıcak su verileri bulunmadığından dahil edilmemiştir.

XI. Kültür 2000

EUR-OP News'un bildirdiğine göre, *Kaleidoskop* (sahne sanatları), *Ariane* (edebiyat) ve *Raphael* (kültür mirası) gibi mevcut kültür programlarından sonra Komisyon, ilk "Kültür 2000 Avrupa Çerçeve Programını ('Culture 2000 European Framework Programme')" öngörmüştür. Verilen bilgilere göre, söz konusu çerçeve programı 2000-04 yıllarını kapsayacak ve 167 milyon Euro'luk bir bütçeye sahip olacaktır. Bu program çerçevesinde uygulanacak olan belli başlı projeler ile, bir yandan tek bir topluluğun üyesi olma bilincinin geliştirilmesi, öte yandan da, Avrupa'da birçok kültür çeşitliliğinin varlığının algılanması amaçlanmaktadır. Bununla birlikte, Avrupa Kültür Başkenti, kültür anlaşmaları, AB sahne sanatları kültür festivali ve Avrupa Kültür Günleri gibi dünya çapında etki yaratacak projelere ağırlık verilecektir.

2005-19 yılları arasında her bir Üye Devlet, önceden belirlenen sıraya göre, 1419/1999/EC sayılı yeni Karar gereği, kendi kentleri arasından Avrupa Kültür Başkentini önerebilecektir. Ancak son karar, Komisyonun ve Parlamentonun da görüşünü alarak karar verecek olan Konseyin olacaktır.

2005 yılının kültür başkentini İrlanda, müteakip yıllarda da Hollanda, Lüksemburg ve İngiltere önerecektir.^x

¹⁰ Banyo veya duş, sıcak su ve ev içinde sifonlu tuvalet.

XII. AB'de Öğrenci Burs ve Kredileri

EUR-OP News'da belirtildiğine göre, toplam 11 milyon Avrupalı üniversite öğrencisinden % 30'u burs, % 12'si de kredi almaktadır. Avrupa Birliğinde bu alana aktarılan ortalama miktar, yüksek okullara yapılan kamu harcamalarının beşte birini kapsamaktadır. Herhangi bir AB ülkesinde üniversiteye giden bir İskandinav öğrencisinin tüm masrafları devlet tarafından karşılanmaktadır. Bununla birlikte, Belçika, Almanya, İspanya, Fransa, İtalya, Hollanda, Avusturya ve İngiltere, ancak öğrencinin yurtdışındaki öğrenim süresi, kendi ülkesindeki öğreniminin bir parçası ise yardım vermektedir.

Altı yıl içinde, *ERASMUS* mübadele programına katılım, sekiz misli artmıştır. Üye devletler, *ERASMUS* burslarının artması talebinde bulunmaktadır.^{xi}

EK

Akdeniz Forumu*

Akdeniz ülkeleri arasında işbirliği konusundaki çalışmalar sonucunda oluşan “Akdeniz Forumu”nun ilk toplantısı 3-4 Temmuz 1994 tarihlerinde İskenderiye’de Bakanlar düzeyinde yapılmıştır. Bu toplantıda, Forum çalışmalarının, siyasi, ekonomik ve kültürel olmak üzere üç boyutta yürütülmesi ve bu konularda birer “Çalışma Grubu” oluşturulması kararlaştırılmıştır :

- **Siyasi Çalışma Grubu** (terörizm dahil olmak üzere Akdeniz Havzasındaki tüm siyasi oluşumlarla ilgilenecektir);
- **Ekonomik ve Sosyal Çalışma Grubu** (Kuzey ve Güney Akdeniz arasında enerji, turizm, bilim-teknoloji, çevre, göç, istihdam ve özel sektörün harekete geçirilmesi konusunda çalışmalarda bulunacaktır);
- **Kültürel Çalışma Grubu** (Kültürlerarası diyalog, eğitim işbirliği, Akdeniz uygarlık mirasının korunması ve bilgi alışverişi alanlarında faaliyet gösterecektir).

Ancak, 12-13 Nisan 1996 tarihlerinde Tunus’ta yapılan Siyasi Çalışma Grubunun II. Toplantısında, Yüksek Düzeyli Memurlar Toplantısı ile Siyasi Çalışma Grubunun Birleştirilmesi, ayrıca, Ekonomik ve Sosyal Çalışma Grubunun sosyal boyutunun Kültürel Çalışma Grubunca yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Böylece, çalışma grupları, Siyasi Çalışma Grubu, Ekonomik Çalışma Grubu ve Kültürel ve Sosyal Çalışma Grubu olarak çalışmalarını yürütmeye devam etmişlerdir.

4-5 Mart 1999 tarihlerinde Malta’nın başkenti Valetta’da düzenlenen, Akdeniz Forumu 6. Olağan Dışişleri Bakanları vesilesiyle yapılan Yüksek Düzeyli Memurlar toplantısında Türkiye, Akdeniz Forumu Kültürel ve Sosyal Çalışma Grubu Başkanlığını Yunanistan’dan devralmış bulunmaktadır. Toplantıda, Yunanistan’ın yeniden başkanlığa talip olduğunu açıklaması üzerine, Türk heyetince, çalışma grupları başkanlıklarının rotasyon ilkesine göre bir yıldan sonra başka bir ülkeye geçmesi gerektiği, Türkiye’nin iki yıl önce Ekonomik Çalışma Grubu Başkanlığının aynı gerekçeyle uzatılmadığı ve Yunanistan’a verildiği anımsatılmıştır. Süren tartışmalar sonucunda, Yunanistan talebini geri çekmiş ve anılan Grup Başkanlığını, 2000 yılı ilkbaharında Lizbon’da yapılacak Akdeniz Forumu 7. Olağan Bakanlar Toplantısına dek Türkiye’nin yürütmesi kararlaştırılmıştır.

Cezayir, Fas, Fransa, İspanya, İtalya, Malta, Mısır, Tunus, Türkiye ve Yunanistan’ın üye olduğu Akdeniz Forumunun, Barselona süreci çerçevesinde oluşturulan EUROMED eylemleri için bir tür laboratuvar işlevi gördüğü söylenebilir. Bir başka deyişle, Forum, Akdeniz Havzasını ilgilendiren kültür, eğitim ve çevre politikalarıyla toplumsal alanlarda yeni düşüncelerin ortaya atıldığı ve projelerin sunulduğu bir tür düşünce egzersizi platformu niteliği taşımaktadır. Üye sayısı, EUROMED’e oranla daha az olan Akdeniz Forumu daha informel bir yapıya sahiptir. Bununla birlikte, Forumun karşılaştığı en büyük sorun, sunulan öneri ve projeleri yaşama geçirebilmeye ilişkin kendine ait bir bütçesinin olmamasıdır. Bu nedenle, Mısır ve İspanya gibi Foruma üye bazı ülkeler, sunulan projelerin yeterli mali ve lojistik desteği

* Uzman, Nuray TANRITANIR, ABİGM, Politikalar Dairesi Başkanlığı

sağlayabilecek biçimde ikili ortak komiteler oluşturularak ya da MEDA çerçevesinde ele alınmasında; önceliğin çok sayıda ülkeyi ilgilendiren, finansmanı daha kolay, küçük çapta projelere verilmesinde yarar görmektedirler.

26-27 Kasım 1999 tarihlerinde, Antalya’da yapılan Kültürel ve Sosyal Çalışma Grubu toplantısına, yukarıda anılan Valetta toplantısında alınan karar gereğince Türkiye başkanlık etmiştir. İki gün süren toplantıda, daha önceki Grup Çalışmalarının değerlendirmesi yapıldıktan sonra forumun işleyişindeki sorunlar ele alındı. Bu sorunlar başlıca iki başlık altında incelendi :

1. Forumun kendine özel bir bütçesi olmaması nedeniyle, projelerin uygulanmasına ilişkin finansman sıkıntısı. Katılımcılar, ulusal, uluslararası, kamu ve özel finansman kaynaklarından yararlanılması konusunda görüş birliğine vardılar. Bu konudaki düşüncelerin çoğu da, finansman kaynağı olarak MEDA fonlarının kullanılabilmesi yönündeydi.

Ayrıca, bu bağlamda, Forum tarafından yürütülen çalışmaların kamu tarafından görülebilmesi ve bilinmesi amacıyla, Forum girişimlerinin medyada yayınlanması da toplantıda görüşüldü.

2. İkinci tartışma konusu ise, daha önceki toplantılarda da Yunanistan delegesi tarafından önerilmiş olan bir “daimi sekreteryaya” oluşturulması ve Yunanistan’ın beş yıl süre ile bu sekreteryanın donanımını ve finansmanını üstlenmesi talebiydi. Diğer ülke delegelerinin daimi sekreteryaya fikrine karşı çıkmaları üzerine, her bir proje için bir “Odak Noktası” ya da bir “Grup Koordinatörü” gibi öneriler gündeme geldi.

Toplantıda daha sonra projelerin tanıtılmasına geçildi. Türkiye tarafından sunulan projeler ile projeleri sunan kurumlar şu şekildeydi :

1. Çöl tozu ticari bir mal olabilir mi? - Can Desert Dust Become a Commercial Commodity ? - (TÜBİTAK) ;
2. Ege ve Akdeniz' de Etkileşme - Interaction of the Aegean and the Mediterranean Sea (TÜBİTAK);
3. Antika kitapların ve nadir bulunan Manuskriptlerin Patalojisi ve restorasyonu - Pathology and Restoration Centers for Antique Books and Rare Manuscripts (Kültür Bakanlığı);
4. Zeytinyağı ve Akdeniz Mutfağı hakkında Konferans - Colloque on “Olive Oil and the Mediterranean Cuisine” (Kültür Bakanlığı);
5. Depremlerin Kültürel ve Doğal Mirasları Tahrip Edici Etkisi - Devastating Effects of Earthquakes on Cultural and Natural Heritage (Kültür Bakanlığı);
6. Akdeniz Ülkeleri Arasında Film Haftaları Organizasyonu - Organizing Film Weeks Among the Mediterranean Countries (Kültür Bakanlığı);
7. 17 Ağustos 1999 Depremindeki Sarsıntının İstanbul ve İzmir'de bulunan Anıtlara Zararı ve Sonraki Etkileri - Earthquake Damage to the

Monuments in Istanbul and Izmit due to the Tremors on August 17, 1999 and Its Aftershocks (Zeynep AHUNBAY, İstanbul Teknik Üniversitesi);

8. Akdeniz'deki Mimari Mirasın Yeniden Canlandırılması - Best Practices in Revitalisation of Mediterranean Architectural Heritage (Devlet Planlama Teşkilatı.)

Toplantıya katılan delegeler, sunulan projelerin son derece nitelikli ve önemli olduğunu, ayrıca, toplantının çok başarılı geçtiğini belirtmişlerdir.

KAYNAKLAR

- ⁱ <http://www.europa.eu.int>
- ⁱⁱ <http://osce.istanbul-sum>
<http://www.osce.org/>
- ⁱⁱⁱ AB Konseyi Basın Bürosu,
<http://ue.eu.int/newsroom>,
Avrupa Komisyonu Türkiye Temsilciliđi, <http://www.eureptr.org.tr>
- ^{iv} Eurostat News Release, No.112/99, 8 Kasım 1999
- ^v Eurostat News Release, No.114/99, 12 Kasım 1999
- ^{vi} Eurostat News Release, No.116/99, 19 Kasım 1999
- ^{vii} <http://europa.eu.int/gen...yissues/y2k>,
D.P.T., Yönetim Bilgi Merkezi Dairesi Başkanlığı
- ^{viii} European Training Foundation, <http://www.etf.eu.int/et>
- ^{ix} Eurostat News Release, No.113/99, 8 Kasım 1999
- ^x EUR-OP News, 3/1999, Sayfa 12
- ^{xi} EUR-OP News, 3/1999, Sayfa 12

Rapor hakkında genel bilgi ve tüm elektronik sayılara, "<http://ekutup.dpt.gov.tr/abhaber/>" internet adresinden erişilebilir. Bu sayı, <http://ekutup.dpt.gov.tr/abhaber/1999/11-12.pdf> adresindedir.